

■ Comunicat de premsa ■

Ferrocarrils commemora el centenari de l'arribada del 'carrilet' a Manresa amb una exposició i un llibret històrics

- El llibre i la mostra repassen l'arribada del tren de via mètrica a Manresa el 1924, any en què es va completar la gran xarxa de via estreta catalana i actual línia Llobregat-Anoia d'FGC

Una imatge de la inauguració de l'exposició.

Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) ha commemorat avui el centenari de l'arribada del tren de via mètrica a Manresa amb una exposició i un llibret que fan un recorregut històric dels Ferrocarrils Catalans des dels seus orígens i fins a l'actualitat i que posen en valor com l'arribada del 'carrilet' a la capital del Bages va suposar la culminació de la gran xarxa de via estreta catalana i com va marcar el desenvolupament social i econòmic de les comarques que travessen el Llobregat i l'Anoia.

■ Comunicat de premsa ■

El secretari de Mobilitat i Infraestructures, Manel Nadal i Farreras, acompanyat del president de Ferrocarrils, Carles Ruiz Novella, i de l'alcalde de Manresa, Marc Aloy i Guàrdia, ha inaugurat avui la mostra, ubicada al claustre interior del Museu del Barroc de Catalunya i que es podrà visitar fins al 3 de novembre, de dimarts a dissabte, de 10 h a 18 h, i diumenges i festius, de 10 a 15 h. Durant l'acte d'avui, el director de Planificació Estratègica i ASG de Ferrocarrils, Carles Casas Esplugas, ha fet la presentació de l'exposició.

En la seva intervenció, el secretari de Mobilitat i Infraestructures, Manel Nadal, ha remarcat la millora que el Govern de la Generalitat està duent a terme a la xarxa d'infraestructures del Bages. En aquest sentit, ha ressaltat **“els projectes de 2+1 a la C-55 i d'integració urbana i allargament de la línia d'FGC a Manresa”**. Així mateix, Nadal ha posat de relleu **“la gratuïtat per mobilitat obligada al tram de l'autopista C-16 entre Terrassa i Manresa”**, que s'aplicarà a partir del 4 de novembre.

Per la seva banda, l'alcalde de Manresa, Marc Aloy Guàrdia, ha recordat que **“fa 100 anys, l'arribada del tren va portar riquesa i prosperitat a la ciutat i al territori. De la mateixa manera, hem d'aprofitar el nou projecte d'FGC a Manresa per extreure'n tot el potencial. Estem il·lusionats amb aquest projecte, que serà un primer pas per allargar el metro comarcal cap al nord, alhora que permetrà una transformació urbanística importantíssima al centre de la ciutat”**.

A més a més de l'exposició, FGC també ha editat el llibre 'La culminació de la gran xarxa de via estreta catalana. Cent anys dels ferrocarrils catalans', amb la història de la línia des de finals del segle XIX, quan es van construir les primeres xarxes de ferrocarril de via estreta al llarg de les conques dels rius Llobregat i Anoia fins a la seva transformació en el que és actualment la línia Llobregat-Anoia d'FGC, que registra anualment gairebé 26 milions de viatges. El llibre forma part del catàleg de publicacions històriques que edita Ferrocarrils i que estan disponibles també en format digital al [web del Patrimoni](#) de la companyia.

De tres carrilets a la xarxa de via estreta més important de Catalunya

A finals del segle XIX, la necessitat de millorar les vies de comunicació de les indústries que s'ubicaven al llarg de les conques dels rius Llobregat i Anoia va desembocar en la construcció de diversos ferrocarrils de via estreta, popularment coneguts com a 'carrilets'. La primera d'aquestes línies va ser construïda seguint el

■ Comunicat de premsa ■

curs del riu Llobregat, entre Manresa i Puig-reig (1885), Olvan-Berga (1887) i Guardiola de Berguedà (1904). A partir de llavors, alhora que els carrilets s'estenien per tot Catalunya, per la conca dels rius Llobregat i Anoia va tenir lloc un important desenvolupament ferroviari destinat a donar sortida a les creixents indústries de la Catalunya Central. Així, després d'aquesta primera línia inicial, l'any 1893 també es va inaugurar el carrilet Martorell i Igualada i, dues dècades després, l'any 1912, el ferrocarril entre Barcelona i Martorell.

Un dels automotors que feien els serveis entre Manresa i Barcelona els anys vint.

L'any 1919, es va fundar la nova empresa Compañía General de Ferrocarriles Catalanes, S.A. i va absorbir les línies preexistents esmentades. Tot just creada, es va començar a construir la línia que connectaria Martorell amb Manresa, la qual va materialitzar la gran xarxa de via estreta dels Ferrocarrils Catalans.

Les obres de la nova línia van començar l'any 1920. El 1922 ja va entrar en servei el tram fins a Abrera i Olesa de Montserrat, i la línia va arribar fins a Monistrol durant la tardor de 1922. Va ser l'any 1924 quan es va estendre finalment fins a Sant Vicenç de Castellet i Manresa, materialitzant la interconnexió de la xarxa. Els serveis de mercaderies van començar a circular per la línia al complet a partir del

■ Comunicat de premsa ■

dia 29 de març, i els de viatgers a partir del dia 22 d'agost. Alhora, el dia 13 del mateix mes d'agost també havien començat a circular els nous serveis de viatgers per la línia de Manresa a Súria, construïda anys enrere per una de les companyies mineres del Bages i integrada oficialment als Ferrocarrils Catalans l'any 1922.

A mitjans de la dècada dels vint, la xarxa dels Ferrocarrils Catalans va viure la seva època daurada. Les intervencions dutes a terme durant els darrers anys havien convertit els tres petits carrilets originaris en la xarxa de via estreta més important de Catalunya i una de les més modernes d'Europa. Al llarg dels seus 175 quilòmetres de vies, per la xarxa van circular les millors xifres de viatgers i mercaderies registrades fins a l'època, alhora que les comarques de la Catalunya Central van experimentar un gran desenvolupament industrial i social.

L'estació de Manresa Alta, en una foto del 1929 (Arxiu ICGC Generalitat de Catalunya)

15 d'octubre de 2024